

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2080

Vragen van het lid **Boswijk** (CDA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *luchtverdediging voor Oekraïne* (ingezonden 8 april 2024).

Antwoord van Minister **Ollongren** (Defensie), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 27 juni 2024).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het verzoek van de Minister van Buitenlandse Zaken van Oekraïne om meer luchtverdedigingssystemen te leveren?¹

Antwoord 1

Nederland heeft het voortouw genomen om een internationale coalitie bijeen te brengen voor de levering van aanvullende Patriot capaciteit aan Oekraïne. Inmiddels zijn de benodigde onderdelen voor een volledig Patriotsysteem verzameld. Nederland stelt zelf drie lanceerinstallaties en een radar beschikbaar, de overige benodigde kerncomponenten worden door een bondgenoot geleverd. Oekraïne heeft een urgente behoefte aan luchtverdedigingssystemen en munitie. Het leveren van luchtverdedigingssystemen blijft één van de prioriteiten ten aanzien van de internationale militaire steun aan Oekraïne. Nederland heeft tot op heden Patriot lanceerinstallaties, raketten, mobiele lucht doelkanonnen, Stingerraketten en radars geleverd. Via de levering van F-16's, als co-lead van de *Air Force Capability Coalition*, en als lid van de *Integrated Air and Missile Defence (IAMD) Capability Coalition* draagt Nederland bij aan de ontwikkeling van de huidige en toekomstige Oekraïense geïntegreerde luchtverdediging. Nederland blijft ook de komende periode luchtverdedigingscapaciteiten aan Oekraïne leveren, bijvoorbeeld door middel van een bijdrage van € 150 miljoen aan het Duitse *Immediate Action on Air Defense* initiatief en € 60 miljoen ten behoeve van korte afstand luchtverdediging. Het kabinet spoort haar internationale partners actief aan om dit ook te doen.

¹ Reuters, 4 april 2024, «Ukraine's allies not giving enough air defence, Minister says» ([https://www.reuters.com/world/europe/ukraines-allies-not-giving-enough-air-defence-minister-says-2024-04-03/#:~:text=BRUSSELS%2C%20April%20%20\(Reuters\),Dmytro%20Kuleba%20said%20on%20Wednesday](https://www.reuters.com/world/europe/ukraines-allies-not-giving-enough-air-defence-minister-says-2024-04-03/#:~:text=BRUSSELS%2C%20April%20%20(Reuters),Dmytro%20Kuleba%20said%20on%20Wednesday))

Vraag 2

Op welke wijze wordt uitvoering gegeven aan de afspraak in de bilaterale veiligheidsovereenkomst dat er op korte termijn samen met andere partners met prioriteit wordt gewerkt aan de verstrekking van luchtverdediging?²

Antwoord 2

Op het gebied van luchtverdediging worden de in de veiligheidsovereenkomst vastgelegde afspraken op zowel korte als lange termijn geïmplementeerd via bilaterale en multilaterale initiatieven zoals de Capability Coalitions IAMD- en *Air Force* en een door het Verenigd Koninkrijk geleid initiatief ten behoeve van luchtverdedigingsmiddelen.

Vraag 3

Klopt het dat Duitsland tijdens de NAVO-bijeenkomst van afgelopen week heeft aangegeven onmiddellijk een analyse uit te gaan voeren van alle beschikbare patriotsystemen wereldwijd? Zo ja, op welke wijze helpt Nederland hierbij?³

Antwoord 3

Duitsland heeft, als coördinator van de IAMD *Capability Coalition*, publiekelijk bondgenoten en internationale partners opgeroepen meer bij te dragen aan luchtverdediging. Nederland heeft informatie aan Duitsland verstrekt en spoort, waar mogelijk, actief internationale partners aan om meer middelen te leveren.

Vraag 4 en 5

Kan Nederland, net als eerder bij de levering van houwitser, tanks en de F-16's, opnieuw het voortouw nemen in het leveren van luchtverdediging waaronder patriotsystemen, al dan niet samen met bijvoorbeeld Duitsland? Bent u bereid om ook te bekijken of en wat Nederland aan patriotsystemen nog zou kunnen leveren, wel met het oog op het getraind kunnen houden van onze eigen eenheden?

Antwoord 4 en 5

Het Patriot-systeem is een schaarse capaciteit voor Nederland en binnen de NAVO. Desalniettemin stelt Nederland zelf drie lanceerinstallaties en een radar beschikbaar, de overige benodigde kerncomponenten worden door een bondgenoot geleverd. Verder onderzoekt Nederland momenteel wat de uitspraken van de SG van de NAVO over de NAVO capaciteitsdoelstellingen betekenen voor de Nederlandse militaire steun aan Oekraïne. Hierbij wordt in de afweging kritisch gekeken naar de gevolgen op de operationele gereedheid, internationale verplichtingen, en de mogelijkheid om Nederlandse militairen te blijven trainen. Het kabinet acht het belang van luchtverdedigingssteun dermate belangrijk dat het een actieve rol voor zich ziet in het overtuigen van andere partners van het leveren van materieel. Het kabinet kaart dit aan in bilateraal verband, tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van de EU en in NAVO-bijeenkomsten.

² Paragraaf 2, artikel 5 van de Overeenkomst inzake Veiligheidssamenwerking tussen Nederland en Oekraïne, bijlage bij Kamerstuk 36 045, nr. 177

³ Ukrainska Pravda, 4 april 2024, «Germany to start searching for available Patriot air defence systems for Ukraine – Ukrainian foreign Minister» (<https://www.pravda.com.ua/eng/news/2024/04/4/7449699/>)